

Szczegółowy program nauczania.

Kierunek: fizjoterapia – studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne.

- 1) Przedmiot: **kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu**
- 2) Nazwa jednostka organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację przedmiotu: **Katedra i Zakład Podstaw Kultury Fizycznej**
- 3) Kierownik jednostki organizacyjnej: **dr n. o kult. fiz. Andrzej Lewandowski**
- 4) Rok studiów: **I (pierwszy)**
- 5) Semestr: **pierwszy i drugi**
- 6) Język wykładowy: **polski**
- 7) Forma zaliczenia przedmiotu:
 - studia stacjonarne: **zaliczenie i egzamin**
 - studia niestacjonarne: **zaliczenie i egzamin**
- 8) Forma realizacji przedmiotu i zakres godzin:
 - a) *wykłady*:
 - studia stacjonarne: **40 godz.**
 - studia niestacjonarne: **40 godz.**
 - b) *seminaria*:
 - studia stacjonarne:.....
 - studia niestacjonarne:.....
 - c) *ćwiczenia*:
 - studia stacjonarne: **120 godz.**
 - studia niestacjonarne: **110 godz.**
 - d) *zajęcia praktyczne*:
 - studia stacjonarne:.....
 - studia niestacjonarne:.....
 - e) *praktyki zawodowe*:
 - studia stacjonarne:.....
 - studia niestacjonarne:.....
 - f) *samokształcenie*:
 - studia stacjonarne: **8 godz.**
 - studia niestacjonarne: **18 godz.**
- 9) Cele kształcenia:

Poznanie współczesnych kierunków kształcenia ruchowego opartego na pedagogice kultury fizycznej i metodyce edukacji fizycznej dotyczących:

 - rekreacyjno-sportowych form i środków fizjoterapii
 - nabywania wiadomości i umiejętności postrzegania aktów ruchowych w ujęciu rozwojowym warunkującym efektywność procesu usprawniania wg indywidualnych potrzeb
 - znajomości ról zawodowych fizjoterapeuty (wychowawcy fizycznego) oraz stylów kierowania procesem usprawniania ruchowego
 - wiedzy i umiejętności prakseologicznych niezbędnych w diagnostyce, planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie skuteczności w procesie edukacji fizycznej osób zdrowych i ograniczonych niepełnosprawnością
 - wprowadzanie zmian optymalizujących kształcenie ruchowe w procesie edukacji fizycznej osób zdrowych i niepełnosprawnych.
- 10) Treści kształcenia:
 - a) *wykłady*:
 - **Motoryczność człowieka – pojęcia podstawowe i jej filogenetyczne przemiany.**
 - **Zarys historii wychowania fizycznego – rola w kształceniu umiejętności ruchowych.**
 - **Struktura motoryczności ludzkiej – jej rozwój w ontogenezie człowieka.**
 - **Sprawność fizyczna jako element zdrowia – koncepcje jej pojmowania.**
 - **Endogenne i egzogenne uwarunkowania rozwoju sprawności motorycznej.**
 - **Cele kształcenia ruchowego, wychowania fizycznego w perspektywie kultury fizycznej.**
 - **Motywacje oraz ich znaczenie w procesie nauczania ruchu.**
 - **Metodyka edukacji fizycznej z punktu widzenia umiejętności postrzegania aktów ruchowych w ujęciu rozwojowym warunkującym efektywność procesu usprawniania na każdym etapie rozwoju ontogenetycznego.**
 - **Role zawodowe fizjoterapeuty (wychowawcy fizycznego), style kierowania pracą.**

- **Prakseologiczny model kształcenia ruchowego – diagnoza, prognoza, planowanie, realizacja i analiza skuteczności.**
- **Zasady nauczania, uczenia się, doboru treści i organizacji kształcenia ruchowego.**
- **Kinezylogia edukacyjna w procesie terapii ruchem.**
- **Metody nauczania, wychowania, realizacji zadań oraz zdobywania i przekazywania wiadomości.**
- **Indywidualizacja i jej stosowanie w doborze zadań, odpowiednich metod oraz form organizacji.**
- **Proces praktycznego działania w ujęciu kaskadowym od celu wynikającego z diagnozy do konkretnych czynności i obserwacja efektów.**
- **Monitorowanie, sprawdzanie i ocena skuteczności kształcenia ruchowego, wnioskowanie i wprowadzanie zmian.**
- **Testy sprawnościowe – ich ewolucja (HRF).**
- **Monitorowanie i pomiar sprawności fizycznej osób zdrowych i niepełnosprawnych.**
- **Przejawy zdolności hybrydowych i koordynacyjnych – metody ich kształtowania.**
- **Przejawy zdolności kondycyjnych – metody kształtowania.**
- **Rodzaje uczenia motorycznego ich cele i etapy – kształtowanie nawyku ruchowego.**
- **Uwarunkowania i możliwości motorycznej edukacji i reedukacji – symetryzacja ruchu.**
- **Realizacja czynności ruchowych w warunkach ograniczenia niepełnosprawnością.**
- **Wybrane formy rehabilitacji – rekreacja, sport, obozy i turnusy rehabilitacyjne.**
- **Cechy indywidualne fizjoterapeuty, odpowiedzialność i etyka zawodowa.**

b) *seminaria*:

c) *ćwiczenia*:

- **Postawa ciała i jej monitorowanie w procesie aktywności fizycznej.**
- **Chód jako podstawowa forma lokomocji człowieka, technika chodu sportowego.**
- **Strething – jego statyczne i dynamiczne odmiany formą dbałości o sprawność ciała.**
- **Bieg jako przejaw zwiększonej aktywności fizycznej, doskonalenie techniki biegu.**
- **Praktyczne aspekty ćwiczeń fizycznych opartych o wybrane dyscypliny sportowe realizowane z osobami zdrowymi i ograniczonymi niepełnosprawnością w terenie, boiskach, salach sportowych i basenie (w tym: pływanie i ratownictwo wodne 30 godz.).**
- **Ćwiczenia siłowe statyczne i dynamiczne o różnej intensywności.**
- **Diagnoza osobnicza, grupowa i środowiskowa oraz metody, narzędzia w analizie, wnioskowaniu i wyznaczaniu celów kształcenia ruchowego.**
- **Planowanie – rodzaje planów: roczny, cyklu tematycznego i jednostki ćwiczebnej.**
- **Toki zajęć ruchowych, ich rodzaje i budowa – czynności uczestników procesu kształcenia ruchowego oraz ich miejsce w planowaniu jednostki dydaktycznej.**
- **Modyfikacja toków zajęć w zależności od rodzaju dysfunkcji i warunków środowiskowych.**
- **Metody nauczania ruchu, realizacji zadań, wychowania i przekazywania wiadomości, ich rodzaje i zastosowanie w pracy fizjoterapeuty.**
- **Znaczenie metod w pobudzaniu aktywności wewnętrznej i samodzielności na rzecz dbałości o zdrowie fizyczne i rozwoju osobistej kultury fizycznej.**
- **Organizacja zajęć i jej znaczenie dla efektywności oraz unikania zakłóceń w pracy.**
- **Narzędzia monitorowania, sprawdzania i oceny skuteczności pracy własnej oraz podmiotu oddziaływania, ich stosowanie niezbędne w analizie i wnioskowaniu oraz wprowadzaniu zmian.**
- **Obserwacja i analiza szkolnych zajęć ruchowych z wychowania fizycznego, wychowania fizycznego specjalnego i gimnastyki korekcyjnej.**
- **Opracowywanie w zespołach fragmentów planów metodycznych zajęć i analiza z punktu widzenia założeń metodycznych, przygotowanie do samodzielnego opracowania planu całej jednostki dydaktycznej.**
- **Planowanie i samodzielne prowadzenie wybranych form aktywności fizycznej (zabawy, gry ruchowe, ćwiczenia ogólnorozwojowe, ćwiczenia kształtujące) zgodnie z metodyką nauczania.**
- **Analiza samodzielnie opracowanych planów metodycznych zajęć (trafność doboru zadań w odniesieniu do formułowanych celów, cele operacyjne, metody nauczania ćwiczeń, realizacji zadań i inne, organizacja i zastosowane przybory oraz sprzęt).**
- **Metody i narzędzia monitorowania oceny sprawności motorycznej osób zdrowych i ograniczonych niepełnosprawnością.**
- **Metodyka techniki poruszania się na wózkach.**
- **Metodyka techniki posługiwania się laską w warunkach niedowidzenia.**
- **Korzystanie z basenu pływackiego w warunkach ograniczenia niepełnosprawnością.**

- **Praktyczne zastosowanie metod i form nauczania wybranych dyscyplin sportowych na poziomie rekreacyjnym oraz niekonwencjonalne formy ruchu nakierowane na utrzymanie zdrowia.**

d) *zajęcia praktyczne*:

e) *praktyki zawodowe*:

f) *samokształcenie*: Przygotowanie z materiałów źródłowych zasobu ćwiczeń z poszczególnych form aktywności ruchowej, przygotowanie planu metodycznego zajęć ruchowych ukierunkowanych na zdrowie, wolontariat w placówkach kierunkowych (studia niestacjonarne – wyrównanie treści programowych realizowanych na studiach stacjonarnych).

11) Wykaz umiejętności (w wyniku realizacji treści kształcenia student powinien):

W wyniku realizacji treści kształcenia student powinien:

- opanować podstawowe czynności ruchowe z wymuszonym ograniczeniem sprawności
- rozróżniać oraz stosować metody nauczania ruchu i realizacji zadań, zgodnie z procesem edukacyjnym
- znać niezbędne kroki postępowania prakseologicznego
- stosować metody badań i testy niezbędne dla doboru środków stosowanych w fizjoterapii
- prowadzić analizę skuteczności procesu edukacji i reedukacji
- samodzielnie prowadzić fragmenty zajęć ruchowych.

12) Metody kształcenia:

Wykład multimedialny, dyskusja, praca w zespołach, metaplan, filmy szkoleniowo-metodyczne, materiały multimedialne, pogadanka, dyskusja, obserwacja, korzystanie z materiałów źródłowych, nabywanie umiejętności praktycznych metodami reproduktywnymi, proaktywnymi i kreatywnymi.

13) Literatura obowiązkowa:

Bartkowiak E.; Sportowa technika pływania. Biblioteka Trenera, Warszawa 1995.

Bielski J.; Metodyka wychowania fizycznego i zdrowotnego. OW Impuls, Kraków 2005.

Demel M.; Szkice krytyczne o kulturze fizycznej. SiT, Warszawa 1973.

Demel M. Skład A.; Teoria wychowania fizycznego. PWN, Warszawa 1970.

Dziedzic J., Rempelwicz J.; Kultura fizyczna w szkołach i zakładach dla niewidomych i niedowidzących. AWF Poznań 1980.

Grabowski H.; Teoria fizycznej edukacji. WSiP, Warszawa 1999.

Jezierski R., Rybicka A.; Gimnastyka – teoria i praktyka. WAF Wrocław 1995.

Łatyszkiewicz L. i wsp.; Piłka ręczna, koszykówka i piłka siatkowa. Warszawa 1999.

Nowotny J. i wsp.; Edukacja i reedukacja ruchowa. Kasper, Kraków 2003.

Osiński W.; Antropomotoryka. AWF Poznań 2003.

Strzyżewski S.; Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej. Warszawa 1996.

Wroczyński R.; Powszechne dzieje wychowania fizycznego i sportu. ZNIO, 1979.

Sozański H.; Podstawy teorii treningu sportowego. COS, Warszawa 1999.

Stawczyk Z.; Gry i zabawy lekkoatletyczne. AWF Poznań 1996.

Talaga J.; Technika piłki nożnej. RCM-SKFIS, Warszawa 1996.

Tasiemki T.; Urazy rdzenia kręgowego – trening samoobsługi i techniki jazdy wózkem inwalidzkim. FAR, Warszawa 2000.

Śmiglewska M., Lewandowski A.; O procesie nauczania ruchu. OW MW, Bydgoszcz 2009.

Śmiglewska M.; Program wychowania fizycznego. Klasy IV-VI, szkoła podstawowa. Toruń, Bea-Bleja 1999.

Śmiglewska M.; Program wychowania fizycznego. Klasy I-III, gimnazjum. Toruń, Bea-Bleja 1999.

14) Literatura uzupełniająca:

Biniakiewicz B.; Kształcenie, zawód i praca magistrów rehabilitacji ruchowej. AWF Poznań 1994.

Bolach E.; Sportowe gry zespołowe dla osób niepełnosprawnych. AWF Wrocław 1986.

Drozdowski Z.; Antropologia a kultura fizyczna. AWF Poznań 1996.

Grabowski H.; Co koniecznie trzeba wiedzieć o wychowaniu fizycznym. OW IMPULS, Kraków 2000.

Lipowski W.; Olimpizm dla każdego. AWF Poznań 2000.

Nowotny J. i wsp.; Kształcenie umiejętności ruchowych. Śląska A. M. 2002.

Osiński W.; Zarys teorii wychowania fizycznego. AWF, Poznań 2002.

Pawlucy A.; Osoba w pedagogice ciała. OSW, Olsztyn 2005.

Perkowski K.; Metodyczne podstawy treningu sportowego. COS, Warszawa 1998.

Pilawska A., Pilawski A., Perliński W.; Zarys teorii i metodyki rekreacji ruchowej. Wydawnictwo GWSH, Katowice 2003.

Sieniek B.; Przepisy indywidualnych i zespołowych gier sportowych. Tarnów 1999.

Śniadecki J.; O fizycznym wychowaniu dzieci. AWF, Kraków 2002.

Trzeźniowski R.; Zabawy i gry ruchowe. WSiP, Warszawa 1999.

Wilczyński J.; Estetyka w reedukacji posturalnej. w: Kultura Fizyczna 1999, nr 9

Program zatwierdził:

- data:.....
- podpis kierownika jednostki organizacyjnej:.....
- podpis przedstawiciela Rady Samorządu WNoZ:.....
- podpis Dziekana WNoZ:.....

Regulamin dydaktyczny:

Kierunek: fizjoterapia – studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne.

1) Przedmiot: **kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu**

2) Nazwa jednostka organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację przedmiotu: **Katedra i Zakład Podstaw Kultury Fizycznej**

3) Kierownik jednostki organizacyjnej: **dr n. o kult. fiz. Andrzej Lewandowski**

4) Rok studiów: **I (pierwszy)**

5) Semestr: **pierwszy i drugi**

6) Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

- studia stacjonarne: **aktywne uczestnictwo (zgodnie z regulaminem studiów) pozytywna ocena zaliczeń praktycznych (praktycznych w 2 semestrze). Uzyskanie powyżej 50% możliwych do zdobycia punktów z dwóch kolokwii – możliwe dwie poprawy w terminie wyznaczonym przez prowadzącego.**
- studia niestacjonarne: **aktywne uczestnictwo (zgodnie z regulaminem studiów) pozytywna ocena zaliczeń praktycznych (praktycznych w 2 semestrze). Uzyskanie powyżej 50% możliwych do zdobycia punktów z dwóch kolokwii – możliwe dwie poprawy w terminie wyznaczonym przez prowadzącego.**

7) Warunki odrobienia zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych lub zajęć niezliczonych z innych powodów:

Nieobecności na zajęciach nie mogą przekroczyć norm wyznaczonych w regulaminie studiów; w przypadku braku możliwości odbycia zajęć w innym terminie formę zaliczenia niezrealizowanej części materiału wyznacza prowadzący ćwiczenia.

Usprawiedliwienie lekarskie lub inne (dziekańskie, urzędowe) należy przedstawić nie później niż 2 tygodnie po zakończeniu czasu nieobecności; czas uzupełnienia zaległych zaliczeń – nie później niż dwa tygodnie (1 termin poprawkowy); pod koniec semestru (drugi termin poprawkowy)

w przypadku braku możliwości odbycia zajęć w innym terminie formę zaliczenia niezrealizowanej części materiału wyznacza prowadzący ćwiczenia (pisemne opracowania, praktyczna znajomość ćwiczeń, teoretyczna znajomość materiału).

8) Ogólne i szczegółowe przepisy BHP wymagane podczas realizacji procesu dydaktycznego w danej jednostce organizacyjnej:

Ogólne i szczegółowe przepisy BHP wymagane podczas realizacji procesu dydaktycznego w danej jednostce: **zgodnie z przepisami realizowanej dyscypliny sportowej i regulaminem korzystania z obiektu, w którym odbywają się zajęcia – obowiązuje strój sportowy stosowny do formy, miejsca i czasu realizowanych zajęć.**

Regulamin zatwierdził:

- data:.....
- podpis kierownika jednostki organizacyjnej:.....
- podpis przedstawiciela Rady Samorządu WNoZ:.....
- podpis Dziekana WNoZ:.....